

[Handelsministeren.]

i sin tid afgav betænkning, formentlig i virkeligheden fundet en løsning, der har vist sig acceptabel for begge parter i ansættelsesforholdet, og for det andet kan parterne fravige de fleste bestemmelser i loven ved aftale, hvis de ikke finder den lovbestemte ordning tilfredsstillende — denne adgang til at fravige lovbestemmelserne ved aftale er dog begrænset, for så vidt angår arbejdsta- gernes rettigheder efter loven.

Det hører også med i det samlede billede, at de nordiske landes love efter gennemførelsen af ny lovgivning i Finland og Norge i vidt omfang er ensartede, og at en speciel dansk revision derfor ikke ville være rimelig.

Endelig kan folketinget eller de berørte interessegrupper når som helst tage initiativet til en revision, hvad enten bestemmelsen står i loven eller ej.

På hele denne baggrund finder jeg det mest rimeligt ikke i øvrigt at ændre loven, og jeg skal derfor anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Hermed har jeg den ære at fremsætte *forslag til adoptionslov og forslag til lov om ændring af myndighedsloven. (Forældremyndighed over børn uden for ægteskab).*

Spørgsmålet om en ændring af adoptionsloven har som bekendt i de senere år ved flere lejligheder været drøftet her i tinget bl. a. under behandlingen af det lovforslag, fru Lene Bro og andre medlemmer af socialdemokratiet fremsatte i sidste folketingsår. Det er navnlig en ændring af reglerne om forældresamtykke til adoption, der har været fremme i debatten. Også spørgsmålet om faderens retsstilling over for et barn uden for ægteskab i tilfælde af moderens ønske om at bortadoptere barnet har været nævnt. Jeg er derfor glad for, at det adoptionsudvalg, den daværende justitsminister nedsatte i december 1969, har været i stand til nu at afgive delbetænkning om en ny adoptionslov, således at folketinget i dette folke-

tingsår får mulighed for at gennemføre de ønskede ændringer.

Forslaget til adoptionsloven er identisk med det lovudkast, der findes i betænkningen. Jeg vil derfor ikke gennemgå forslaget, men henvise til bemærkningerne, hvor der er en oversigt over de bestemmelser, der ændrer den gældende retstilstand. Blot skal jeg henvise til, at der i § 9 findes nye regler om adgang til at meddele adoption, selv om forældrene eller en af dem har tilbagekaldt deres samtykke til adoption, såfremt tilbagekaldelsen under hensyn til barnets tarv ikke er rimeligt begrundet, og adgang til at meddele adoption i særlige tilfælde, selv om der ikke kan opnås samtykke fra forældrene, såfremt hensynet til barnet afgørende tilsiger dette. Om detaljer vil jeg henvise til betænkningen.

Et af de spørgsmål, der har været fremme, er som nævnt faderens retsstilling i forhold til et barn uden for ægteskab. En regel herom hører hjemme i myndighedsloven, og spørgsmålet om faderens retsstilling, hvis forældrene lever eller har levet sammen i et ægteskabslignende forhold, behandles i ægteskabsudvalget af 1969. Jeg har imidlertid fundet det rigtigst allerede nu i forbindelse med adoptionslovsforslaget og i overensstemmelse med de tanker, der lå bag gennemførelsen af myndighedslovens § 27, stk. 2, at styrke faderens retsstilling i tilfælde, hvor moderen tager skridt til bortadoption og dermed har tilkendegivet, at hun ikke selv ønsker at have barnet hos sig. Den foreslåede ændring af myndighedsloven tjener dette formål.

Den omstændighed, at lovforslagene fremsættes kun kort tid efter, at adoptionsudvalgets betænkning er offentliggjort, viser, at justitsministeriet endnu ikke har indhentet udtalelser fra interesserede myndigheder og organisationer om lovforslagene og betænkningen. Dette skyldes et ønske fra det folketingsudvalg, der i sidste folketingsår behandlede adoptionsspørgsmålene. Vi vil imidlertid meget snart sende lovforslagene

[Justitsministeren.]

og betænkningen til høring og anmode om hurtige svar. Når de foreligger, vil de blive sendt til det udvalg, som jeg venter skal behandle forslagene. Svarene og justitsministeriets overvejelser vil antagelig give anledning til fremsættelse af nogle ændringsforslag. Jeg håber på et godt samarbejde med udvalget herom. I dag skal jeg kun nævne en af de ændringer, der kan komme på tale. Det er en ophævelse af reglen i adoptionslovsforslagets § 17, hvorefter det i bevillingen kan bestemmes, at adoptivbarnets arveret efter den virkelige slægt bevares. Som det fremgår af betænkningen s. 31-32, har der ikke i udvalget kunnet opnås enighed om at foreslå bestemmelsen ophævet. Reglen anvendes imidlertid kun ret sjældent i praksis, og da den giver anledning til problemer, bør det nok overvejes at ophæve den.

Betænkningen indeholder også et udkast til et nyt kapitel i retsplejeloven om domstolsprøvelse af betingelserne for beslutning om adoption uden forældrenes samtykke. Dette udkast har nøje sammenhæng med adoptionslovsforslaget, men jeg har fundet det ønskeligt at bede retsplejerrådet om en udtalelse, inden lovforslag fremsættes. Det vil blive fremsat, så snart retsplejerrådets udtalelse foreligger.

Med disse bemærkninger skal jeg anmode om velvillig behandling af lovforslagene.

Endvidere har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m., af lov om rettens pleje og af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse. (Privatlivets fred m. m.)*.

Som det vil være det høje ting bekendt, blev der den 10. november 1971 fra venstres, det radikale venstres og det konservative folkepartis side med henblik på en udvidet beskyttelse af privatlivets fred fremsat forslag til ændring af straffeloven og af ikrafttrædelsesloven til straffeloven. Forslagene følger ganske de lovforslag, der er fremsat henholdsvis af straffelovrådet i betænkning nr. 601/1971 om privatlivets fred og af registerudvalget i en delbetænkning om tavshedspligt for ansatte i edb-servicebureauer m. v., der behandler oplysninger fra det offentlige.

Også regeringens forslag bygger på de to betænkninger. Forslagene heri er imidlertid på enkelte punkter blevet ændret bl. a. på grundlag af de udtalelser, som justitsministeriet har indhentet over forslagene.

I betænkningen om privatlivets fred har straffelovrådet henstillet, at der sker en udbygning af konkurrenceovens regler til beskyttelse mod industrispionage. På tilsvarende måde har registerudvalget i sin betænkning henstillet, at der gennemføres generelle og ensartede regler om straf for ansattes egen uberettigede udnyttelse af oplysninger, der er omfattet af tavshedspligt, og straf for andres efterfølgende udnyttelse af oplysninger, der er fremkommet ved brud på en tavshedspligt. Regeringen har i lovforslaget fulgt disse henstillinger.

Regeringen har endvidere taget spørgsmålet om en lovmæssig regulering af politiets adgang til som led i nødvendig efterforskning at foretage aflytning op.

Der er således væsentlige forskelle mellem oppositionens forslag og det forslag til en udvidet beskyttelse af privatlivets fred, som regeringen hermed fremsætter.

Spørgsmålet om en udvidet beskyttelse af den enkeltes integritet er blevet aktuelt som følge af den tekniske udvikling inden for de senere år.

Jeg tænker herved dels på fremkomsten af det såkaldte spionudstyr — herunder minifotoudstyr og aflytningsapparater — som trods dets beskedne størrelse ofte er i stand til at virke over lang afstand og ved små lys- og lyd mængder, dels på de problemer vedrørende den enkeltes retsbeskyttelse, der er forbundet med oprettelsen og driften af offentlige og private registre.

Der findes i den gældende straffelov bestemmelser, der beskytter mod visse former for privatlivskrænkelser. Dette gælder således med hensyn til krænkelser af brevhemmeligheden og husfreden og visse offentlige meddelelser vedrørende andres private forhold.

Straffelovrådet har imidlertid i sin betænkning peget på en række områder, hvor der savnes straffebestemmelser: aflytning med skjult apparat, fotografering på privat område og andres udnyttelse af informationer m. v., der er opnået f. eks. gennem hemmelig aflytning.

Det er for at råde bod på disse mangler,